Visų šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI
1950 m.
rugsėjo mėn.
29
PENKTADIENIS
Nr.115(530)

Kaina 20 kap.

Numeryje:

1. Tarybų Lietuvoje—1 pusl.
2. S. MOSKOVSKIS. Stalingrado hidroelektrinė — 2 pusl.
3. ŠPAKAUSKAS. Visuomeninės gyvulininkystės vystymas apylinkės Tarybos dėmesio centre—2 pusl.
4. F. DIOMKINAS. Gerinti kultūros—švietimo darbą kolūkiečių tarpe—3 pusl.
5. J. DUBAUSKAS. Klubas—masinio — kultūrinio darbo organizatorius—3 pusl.
6. B. RIŲRIKOVAS. Apysaka apie komunizmo statytojus—3 pusl.
7. Jaunos žvaigždės—4 pusl.

Garbingai sutikti Didžiojo Spalio XXXIII metines

Iš visų didžiosios Tėvynės kampų kasdien ateina žinios apie naujus laimėjimus, pasiektus vykdant pokarinį stalininį penkmetį. Tarybiniai žmonės nesigaili jėgų tam, kad dar labiau suklestėtų mūsų Tėvynė, kad mūsų Tėvynė— viso pasaulio laisvę mylinčių tautų viltis—dar labiau sustiprėtų, kad ji būtų nenugalima taikos visame pasaulyje tvirtovė.

Nematytas kūrybinis patosas apėmė visą tarybinę šalį ryšium su istoriniais Tarybų vyriausybės nutarimais dėl stambiausių pasaulyje Kuibiševo ir Stalingrado hidroelektrostočių statybos ant Volgos upės, dėl Svarbiausiojo Turkmėnijos kanalo, dėl Kachovkos hidroelektrinės ant Dniepro upės ir Pietų Ukrainos bei Šiaurės Krimo kanalų statybos. Šios didžiosios komunizmo statybos įkvepia tarybinius žmones naujiems darbams ir žygiams komunizmo pastatymo mūsų šalyje vardan.

Tarybinių žmonių šlovinga tradicija tapo atžymėti Didžiojo Spalio metines naujais gamybiniais laimėjimais kovoje už priešlaikinį valstybinių užduočių įvykdymą. Išsivysčiusiame spaliniame lenktyniame su nauja jėga pasireiškia masių kūrybinė iniciatyva. Socializmo sąlygose darbas tapo šlovės reikalu, tarybiniai žmonės savo darbu lemia istorijos eigą.

Draugas Stalinas mus moko, kad mūsų šalyje „darbo žmogus gerbiamas. Čia jis dirba ne išnaudotojams, o sau, savai klasei, visuomenei. Čia darbo žmogus negali jaustis apleistas ir vienišas. Atvirkščiai, darbo žmogus jaučiasi pas mus laisvas savos šalies pilietis, savo rūšies visuomeninis veikėjas. Ir jei jis gerai dirba ir duoda visuomenei tai, ką gali duoti, — jis darbo didvyris, jis šlovės apsuptas“.

Į spalinį socialistinį lenktyniavimą su dideliu pakilimu įsijungė Zarasų rajono darbo žmonės. Stoję stachanovinėn sargybon Didžiojo Spalio XXXIII metinių garbei Zarasų pramkombinato stachanovininkai drg. drg. Triponas, Petkevičius, Jarmalavičius ir kiti kasdien įvykdo po pusantros—dvi išdirbio normas. Spalinis socialistinis lenktyniavimas išsivystė ir kaime. Rajono kolūkiečiai kovoja už pavyzdingą visų žemės ūkio darbų atlikimą, už tai, kad iki Didžiojo Spalio metinių kiekvienas kolūkis būtų pilnai atlikęs visas savo prievoles valstybei.

Garbingai sutikti Didžiąsias metines — reiškia įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, pasiekti, kad kiekviena įmonė, kiekvienas darbininkas pilnai įvykdytų gamybines užduotis. Partinės ir profsąjunginės organizacijos turi išvystyti platų darbą perteikiant visiems darbininkams gamybos pirmūnų darbo patyrimą, įdiegiant gamyboje priešakinius darbo metodus, kovojant už aukštą išleidžiamų gaminių kokybę.

Spaliniame lenktyniavime dideli uždaviniai stovi ir prieš socialistinio žemės ūkio darbo žmones. Rajono kolūkiečiai turi išvystyti kovą už pilną gyvulininkystės mėnesio keliamų uždavinių įvykdymą —pilnai sukomplektuoti gyvulininkystės fermas, aprūpinti gyvuliams pakankamą kiekį pašaro ir geras patalpas žiemojimui. Reikia pasiekti, kad iki Spalio metinių kiekvienas kolūkis būtų įvykdęs visas valstybines prievoles, kad būtų užbaigtas rudens arimas ir įvykdyti kiti ūkio darbai.

Savalaikis ir pilnas prisiimtų įsipareigojimų įvykdymas bus mūsų garbinga dovana Didžiosios Spalio Socialistinės Revoliucijos XXXIII metinėms, įneš indėlį į mūsų Tėvynės-taikos visame pasaulyje tvirtovės—galios sustiprinimą.

Įtempti visas jėgas grūdų paruošoms įvykdyti per artimiausias dienas

29 rajono kolūkiai jau pilnai atsiskaitė su valstybe. Tačiau eilė kolūkių dar iki šiol turi valstybei didelę skolą vykdant grūdų paruošas, kas trukdo rajonui įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus dėl priešlaikinio grūdų paruošų plano įvykdymo.

Iki šiol grūdų paruošų plano neįvykdė Zatokų apylinkės Budionio vardo kolūkis. Sis kolūkis neseniai susijungė į vieną „Garbingo darbo“ kolūkį ir dabar sudaro šio kolūkio brigadą. Tačiau „Garbingo darbo“ kolūkio vadovai iki šiol skaito šį kolūkį atskiru ir nesiima priemonių iš kitų kolūkio brigadų pristatyti grūdus šio buvusio kolūkio sąskaiton, nors kitose brigadose paruoštų grūdų yra dideli kiekiai.

Panašiai tokia padėtis yra sustambintame Turmanto apylinkės „Lenino atminties“ kolūkyje. Šiame kolūky taip pat atskiros brigados įvykdė grūdų paruošas, o kolūkis visumoje grūdų paruošų plano neįvykdė.

Ši padėtis yra rezultatas to, kad minėtų kolūkių vadovai po kolūkių sustambinimo dar dirba po senovei, buvusius kolūkius neskaito kaip bendro kolūkio sudėtinę dalį, o kaip atskirus ūkinius vienetus ir dar reikiamai nevykdo vadovavimo visam kolūkiui. Dar nepasiektas persilaužimas grūdų paruošose Stačiunų, Smalvų, Trinkuškių ir kai kuriose kitose apylinkėse.

Dabartiniu metu, vykdant grūdų paruošas, yra brangi kiekviena diena. Kolūkių partinės organizacijos, apylinkių Tarybos turi mobilizuoti visas kiekviename kolūkyje esamas galimybes ir pasiekti, kad per artimiausias dvi dienas būtų pilnai atsiskaityta su valstybe.

Bulvės—valstybei

Bachmatų apylinkės Čapajevo vardo kolūkio kolūkiečiai pradėjo bulvių kasimą. Kolūkiečiai lenktyniauja už greitesnį bulviakasio užbaigimą. To rezultate jau nukasta 3 ha bulvių.

Nepamiršo kolūkiečiai ir savo pareigos prieš laiką atsiskaityti su valstybe. Drauge su kasimu pradėta vykdyti bulvių paruošas. Kolūkis rugsėjo 26 d. į bulvių paruošų punktą pristatė 3 tonas bulvių.

R. Raišys

Vykdo bulvių paruošas

Jau pirmosiomis bulvių kasimo dienomis Tabaro apylinkės „Laužadžių“ kolūkio kolūkiečiai pradėjo vykdyti bulvių paruošas. Kolūkiečiai pristatė į bulvių paruošų punktą 3200 kg pirmojo kolektyvinio derliaus bulvių.

R. Putinas

Gyvulininkystės mėnesio uždavinius pilnai įvykdysime

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK nutarimu nuo š. m. spalio mėnesio 1 d. iki lapkričio mėn. 1 d. respublikoje organizuojamas gyvulininkystės išvystymo mėnuo. Partija ir vyriausybė iškėlė prieš kolūkiečius didelius uždavinius vystant visuomeninę gyvulininkystę ir nurodė kelius, kaip tuos uždavinius įvykdyti.

Partijos ir vyriausybės nutarimas dėl gyvulininkystės mėnesio organizavimo yra mūsų, kolūkiečių, kovinė darbo programa.

Susijungus keturiems apylinkės kolūkiams į vieną bendrą artelę, sustambintas Ždanovo vardo kolūkis turi visas galimybes pasiekti žymių rezultatų gyvulininkystės išvystymo srityje. Mūsų kolūkis turi sukūręs 4 gyvulininkystės fermas. Artelės fermose priskaitoma 54 stambūs raguočiai, 92 kiaulės, 75 avys ir 340 paukščių. Visuomeninę gyvulininkystę plečiame įvairiais būdais—tam naudojame valstybės kreditus, pajamas, gautas iš visuomeninio ūkio, su 12 kolūkiečių valdyba yra sudariusi kontraktacijos sutartis dėl raguočių prieauglio pardavimo kolūkiui ir pan. Tai įgalins mus artimiausiu laiku žymiai viršyti visuomeninės gyvulininkystės išvystymo planą, skirtą šiems metams.

Didelį dėmesį mes skiriame gyvulių produktyvumo pakėlimui. Ypatingą reikšmę čia turi gera gyvulių priežiūra. Mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai tinkamai įvertina šį uždavinį. Ypač pavyzdingai atlieka savo pareigas fermos vedėja drg. Radzevičiūtė, kiaulininkė Perevalova ir melžėja Lizunovaitė.

Gyvulininkystės vystymas žymia dalimi priklauso nuo pašarų bazės sudarymo. Kad užtikrinti sotų gyvulių žiemojimą paruošėme žymius kiekius pašarų—šieno, dobilų, motiejukų ir kt. Pagaminsime taip pat virš 30 tonų siloso. Kalbant apie pašarų paruošimą tenka atžymėti, kad čia buvo pas mus prileista kai kurių trūkumų. Taip, pvz., buvusiame „Pavasario“ kolūky buvo likę nenušienauta 12 ha pievų. Stengiamės prileistas klaidas pašalinti ir užtikrinti gyvulių aprūpinimą reikiamais pašarų kiekiais. Sparčiai vykdomi arteleje taip pat gyvulininkystės patalpų paruošimo darbai. Jau pilnai paruošta 100 vietų kiaulidės, atremontuota karvidė.

Dėsime visas pastangas, kad kolūkis sėkmingai įvykdytų Trimečio planą kolūkių ir tarybinių ūkių gyvulininkystei išvystyti, užtikrintų nuolatinį gyvulininkystės fermų plėtimą ir gyvulių produktyvumo pakėlimą.

Rukštelė

Degučių apylinkės Ždanovo vardo kolūkio pirmininkas

Tarybų Lietuvoje

Šiaulių tarybinių ūkių žemdirbių įnašas

ŠIAULIAI, IX. 26 d. (ELTA). Šiaulių tresto tarybiniai ūkiai laimėjo naują pergalę—pirma laiko įvykdė metinį grūdų pristatymo valstybei planą.

Vienas pirmųjų įvykdė visus grūdų pristatymus valstybei Liberiškio tarybinis ūkis. Čia vidutiniškai iš kiekvieno hektaro prikulta po 15 centnerių grūdų. Stambų įnašą į taikos reikalą padarė Pakruojo, Joniškėlio, Murmulių tarybinių ūkių kolektyvai.

Pasiaukojamas miško ruošėjų darbas

BIRŽAI, IX.26 d.(ELTA). Nematytas darbo pakilimas viešpatauja Biržų miškų pramonės ūkio baruose. Elektropiūklininkai, šoferiai, vežėjai pasiaukojamu darbu stiprina taikos reikalą. Vežant medieną pasižymėjo šoferiai Karolis Skorka, Jonas Kudinskas ir Kazys Pušinskas.

Miškų pramonės ūkis pirma laiko įvykdė metinį medienos išvežimo planą.

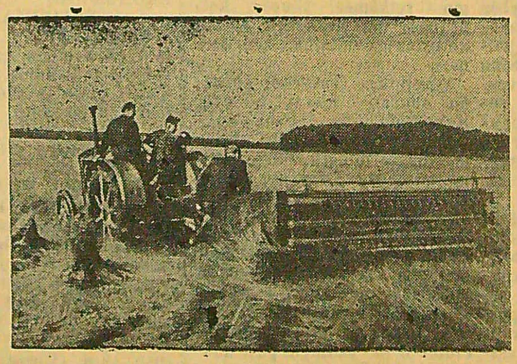

Vilkijos rajono „Nemuno“ kolūkyje linų rovimas vykdomas mašina.

Nuotraukoje: Seredžiaus MTS linų rovimo mašina LT—7 kolūkio laukuose.

Ogajaus nuotr. (ELTA).

„Sirijaus“ fabrikas įvykdė penkmetį

KLAIPĖDA, IX. 26 d. (ELTA). „Sirijaus“ sausų elektros elementų fabrikas baigė vykdyti pokarinį penkmetį. Įmonė aprūpinta naujais mechanizmais. Įsisavinta šešių naujų produkcijos rūšių gamyba. Pirmosios fabrike pirma laiko baigė penkmečio užduotis stachanovininkės Marija Sabelienė, Leokadija Ručinskaitė, Valė Nevytė.

Ruošiasi žiemai

JURBARKAS, IX. 26 d. (ELTA). „Gegužės Pirmosios“ kolūkis susikūrė susijungus trim žemės ūkio artelėms. Jame yra lentpjovė, malūnas, pieninė, baigiama statyti plytinė. Tačiau kolūkio pasididžiavimą sudaro gyvulininkystės fermos. Jose yra daugiau kaip 300 galvijų, arklių, kiaulių ir avių, 600 paukščių.

Dabar kolūkio gyvulininkai ruošiasi žiemai. Baigiamos remontuoti gyvulininkystės patalpos, raugiamas silosas.

350 tūkstančių rublių pelno

UKMERGĖ, IX. 26 d (ELTA). Naujais gamybiniais laimėjimais sutinka Didžiojo Spalio XXXIII metines „Garo“ medžio apdirbimo kombinato kolektyvas.

Spaliniame lenktyniavime pirmauja puikios kokybės brigada, kuriai vadovauja drg. Firsovas.

„Garo“ medžio apdirbimo kombinatas pirma laiko įvykdė 9 mėnesių planą ir nuo metų pradžios davė valstybei daugiau kaip 350 tūkstančių rublių pelno.

Stalingrado hidroelektrinė

Diena iš dienos auga mūsų socialistinės Tėvynės galia. Tarybinė liaudis, bolševikų partijos ir didžiojo Stalino išmintingai vadovaujama, vykdo didžiausius pertvarkymus, kurie iš pagrindų keičia mūsų šalies veidą.

Pastaruoju metu tarybinė vyriausybė priėmė eilę istorinių nutarimų—apie Kuibiševo ir Stalingrado hidroelektrinių statybą, apie Svarbiausiojo Turkmėnijos kanalo sukūrimą, apie Kachovkos hidroelektrinės, Pietų Ukrainos ir Šiaurės Krimo kanalų statybą. Visos šios statybos, kurios iš pagrindų pakeis gamtą ir klimatines sąlygas plačiuosiuose šalies rajonuose, sudaro istorines gaires kelyje į komunizmo sukūrimą Tarybų Sąjungoje.

Viena stambiausių statybų, kurios dabar pradedamos mūsų šalyje—tai Stalingrado hidroelektrinės statyba. Stalingrado stotis bus ne mažiau kaip 1 milijono 700 tūkstančių kilovatų pajėgumo ir taip pat kaip ir Kuibiševo stotis gamins apie 10 milijardų kilovatų elektros energijos per metus.

Paleidus į darbą Kuibiševo ir Stalingrado hidroelektrines, mūsų šalis padarys milžinišką šuolį elektrifikacijos srityje. Tik šios dvi stotys pagamins daugiau kaip pusę to elektroenergijos kiekio, kuris buvo gaminamas Tarybų Sąjungoje antrojo pasaulinio karo išvakarėse.

Stalingrado hidroelektrinės statyba bus įvykdyta per vieną penkmetį. Ji prasidės 1951 metais, o 1956 metais stotis jau veiks pilnu pajėgumu. Kasmet ji teiks Maskvai 4 milijardus kilovatvalandžių energijos, 1 milijardą 200 kilovatvalandžių gaus Centro juodžemių sričių rajonai ir 2 milijardus 700 milijonų—Stalingrado, Saratovo ir Astrachanės sričių rajonai.

Stoties reikšmė neišsemiama vien tik tuo, kad ji aprūpins elektros energija stambiausius šalies pramonės centrus. Stotis bus galinga bazė milžiniškiems darbams pietinių Užvolgio ir Pakaspijo rajonų teritorijoje, svarbiausia priemonė kovoti su tų vietų rykšte—sausra.

Žemėms drėkinti ir iriguoti sukuriamas Stalingrado vandens rezervuaras, vienas stambiausių pasaulyje dirbtinų vandens rezervuarų. Iš vandens rezervuaro Uralo upės linkui tęsis Stalingrado irigacinis kanalas, kuris Volgos vandeniu sudrėkins apie 6 milijonų hektarų teritoriją Pakaspijo žemumos šiaurinėje dalyje. Pagal savo vandeningumą šis magistralinis savitakos kanalas gali būti lyginamas su viena iš didžiausių mūsų šalies upių—Oka.

Numatyta sukurti kanalus žemėms drėkinti ir iriguoti Volgos dešiniajame krante, į pietus nuo Stalingrado ir Pakaspijo žemumos šiaurės vakarų dalyje. Šios žemės yra žinomos kaip Sarpinsko žemuma, Juodosios Žemės ir Nogaisko stepė. Volgos vanduo bus pateikiamas į Sarpinsko ežerus. Iš Sarpinsko ežerų išsišakos ištisas irigacijos kanalų tinklas per Sarpinsko žemumą ir Juodąsias Žemes. Čia, o taip pat dar toliau į pietus, Nogaisko stepės rajone numatyta sudrėkinti apie 5 su puse milijono hektarų.

Stalingrado hidroelektrinė įgalins sudrėkinti apie 13 milijonų hektarų. Stepių sudrėkinimas padės sparčiau įvykdyti didįjį stalininį planą gamtai pertvarkyti. Stepėse žaliuos ąžuolynai, vaisių sodai, tęsis miškų ruožai laukams apsaugoti. Miškas ir vanduo pakeis klimatą, padarys jį švelnesnį, malonesnį, sveikesnį.

Sausvėjų išdegintų stepių vietoje atsiras aukšto derlingumo javų laukai. Dideliuose plotuose augs medvilnė ir tokia vertinga kultūra, kaip ryžiai. Žemės ūkio gamyboje bus plačiai vartojama elektroenergija, ypatingai elektrinis arimas.

Visuose sudrėkintuose plotuose numatyta sukurti ganyklas ir drėkinamąsias oazes, kurios užtikrina stepių gyvulininkystės išsivystymą.

Įrengus Stalingrado hidroelektrinę ir sukūrus vandens rezervuarą iš pagrindų pagerės laivininkystė Volgos žemupyje 1000 su viršum kilometrų ruože.

Stalingrado hidroelektrinė kuriama miesto didvyrio rajone, miesto, kuris tapo mums tarybinės liaudies didingumo ir drąsos, mūsų karinės šlovės simboliu. Būsimosios statybos rajone gausi geologų, topografų ir hidrologų partija jau išvystė parengiamuosius darbus. Tos grandiozinės statybos įrengimai bus verti didžiosios stalininės epochos.

S. Moskovskis

Mums rašo

Pamirštas aktyvas

Lupenkos apylinkės Taryba dar birželio mėnesyje sudarė ketvirčio planą dėl sesijų pravedimo su deputatais ir kolūkių aktyvu apsvarstymui žemės ūkio bei vyriausybės pastatytus uždavinius.

Tačiau sudarytas darbo planas nevykdomas. Apylinkės pirmininkas drg. Melkovas nuo birželio mėnesio nesušaukė nė vienos sesijos, neatsižvelgiant į tai, kad vyko derliaus nuėmimas, paruošų vykdymas ir kiti svarbūs darbai. Rajono vykdamajam komitetui reikalaujant pristatyti vykusių sesijų protokolus, drg. Melkovas pats parašo protokolą ir nusiunčia.

Apylinkės deputatai reikalauja drg. Melkovo pagerinti darbą ir dažniau šaukti apylinkės Tarybos sesijas.

J. Radzevičius

Revizijos komisija užmiršo savo pareigas

Praėjo jau pusantrų metų nuo to laiko, kai, įsisteigus Dusetų rajono Liudo Giros kolūkiui, buvo išrinkta kolūkio revizijos komisija. Tačiau išrinktoji revizijos komisija ir jos pirmininkas drg. Gaidys užmiršo jam patikėtas pareigas ir pusantrų metų bėgyje kolūky nė karto nedarė revizijos.

Kolūkiečiai reikalauja, kad revizijos komisija užbaigtų su neveiklumu ir pateisintų kolūkio narių pasitikėjimą.

D. Gaigalas

Kodėl uždaryta klubas—skaitykla

Dusetų rajono Margėnų apylinkės gyventojai piktinasi nepatenkinamu klubo—skaityklos vedėjos Jagorevaitės darbu. Klubas— skaitykla paprastai atidaroma tik tada, kai apylinkėj apsilanko kas nors iš atsakingų darbuotojų. Pačioj klube—skaitykloj didžiausia betvarkė. Laikraščiai išmėtyti, knygos padengtos storu dulkių sluoksniu. Jokio masinio—kultūrinio darbo kolūkiečių tarpe klubo—skaityklos vedėja nepraveda.

Apylinkės kolūkiečiai klausia: ar taip turi dirbti klubas—skaitykla?

F. Mickūnas

Blogai prižiūrimi gyvuliai

Nepakankamą dėmesį visuomeninės gyvulininkystės vystymui skiria Trinkuškių apylinkės Černiachovskio vardo kolūkio valdyba. Sukurtos gyvulininkystės fermos dar nepilnai sukomplektuotos gyvuliais, nepakankamai kovojama už jų produktyvumo pakėlimą. Visuomeniniai gyvuliai blogai prižiūrimi: kiaulės ne laiku ir prastai šeriamos, karvės ganomos toj pačioj ganykloj, kur ir vasarą. Fermos vedėjas Balbatunovas netikrina gyvulininkystės darbuotojų darbo, neparejkalauja iš jų sąžiningai eiti pareigas. Nepatenkinamai atlieka savo pareigas ir kolūkio revizijos komisija, kuri nė karto nepatikrino, kaip laikomi gyvuliai.

D. Kažanovas

Kodėl neorganizuoja kino seansų

Šiomis dienomis Zarasų miesto gyventojai kino ekrane pamatė eilę vertingų kino filmų, kaip „Slaptoji misija“, „Kaip grūdinosi plienas“ ir kt.

Pasirodžius šiems vertingiems tarybiniams kino filmams Zarasų I-os vidurinės mokyklos moksleiviai nekantriai laukė seanso mokiniams. Tačiau jiems nebuvo suteikta galimybė pažiūrėti šių puikių tarybinių filmų. Kino—teatro darbuotuojai ir mokyklos vadovybė visai pamiršo tokį svarbų reikalą, kaip organizavimą kino seansų moksleiviams naujausiems tarybiniams kino filmams žiūrėti. Mokyklos moksleiviai pageidauja, kad jiems būtų organizuojami kino seansai.

D. Giedrius

Kada mes pamatysime kino filmus

Dūkšto rajono Plavėjų apylinkėj jau metai, kaip nesilankė kilnojamasis kinas, nors ir turimos patogios patalpos. Apylinkės kolūkiečiai tik iš laikraščių žino apie toklus vertingus tarybinius kino filmus, kaip „Kubanės kazokai“, „Berlyno paėmimas“, „Žmogus su šautuvu“ ir kt. Kinofikacijos valdyba turėtų skirti rimtesnį dėmesį kolūkiečių aptarnavimui, suteikti galimybę kolūkiečiams pamatyti geriausius kino filmus.

E. Bikulčiūtė

Tarybinė statyba

Visuomeninės gyvulininkystės vystymas apylinkės Tarybos dėmesio centre

Zarasų rajono Imbrado apylinkės Taryba daug dėmesio skiria visuomeninės produktyvios gyvulininkystės išvystymui apylinkės kolūkiuose. Trimečio planą visuomeninei gyvulininkystei išvystyti apylinkės Taryba laiko kaip kovinę darbo programą. Šis istorinis partijos ir vyriausybės nutarimas mūsų apylinkės kolūkiuose buvo sutiktas kolūkiečių karštu pritarimu. Šiuo klausimu 1950 metais pravesta trys apylinkės Tarybos sesijos, kuriose buvo išklausytos visų trijų kolūkių pirmininkų ataskaitos apie visuomeninės gyvulininkystės išvystymą.

Didelę paramą kolūkiams teikia apylinkės aktyvas, komjaunuoliai, mokytojai, klubo—skaityklos vedėjas. Tarp apylinkės kolūkių išsivystė socialistinės lenktynės dėl spartesnio gyvulininkystės išvystymo. „Pirmūno“ kolūkio valdyba ir kolūkiečiai gerai supratę visuomeninės produktyvios gyvulininkystės išvystimo reikšmę atsiekė neblogų rezultatų. Kolūkyje yra suorganizuotos keturios gyvulininkystės fermos ir šių metų gyvulininkystės išvystymo planas yra išpildytas, o stambių raguočių žymiai viršytas.

Užtikrinimui gerų sąlygų toliau visuomeninei gyvulininkystei vystyti „Pirmūno“ kolūkyje yra sudaryta tvirta pašarų bazė, pagaminta siloso trįs kartus daugiau negu buvo numatyta plane. Dabartiniu metu sparčiai vykdomas paruošimas patalpų gyvulių žiemojimui, artimiausiu laiku patalpų remontas bus baigtas.

Gyvulininkystės vystymo srityje dar bloga padėtis „Spalio“ ir „Naujosios vagos“ kolūkiuose. Kolūkių valdybos ir jų pirmininkai dar iki šio laiko nesupranta visuomeninės gyvulininkystės išvystymo reikšmės. Šiuose kolūkiuose dar nesuorganizuotos keturios gyvulininkystės fermos.

Apylinkės Tarybos nepraėjo nuošalyj nuo tokių faktų. Rugpiūčio 30 dieną apylinkės Tarybos sesijoje buvo išklausyta minėtų kolūkių pirmininkų drg. Daveinio ir drg. Tiškausko ataskaitos apie gyvulininkystės išvystymą. Apylinkės Taryba įpareigojo kolūkių pirmininkus nedelsiant ištaisyti padėtį, artimiausiu laiku sukomplektuoti 4 gyvulininkystės fermas 1950 metams nustatytu gyvulių skaičiumi ir pavyzdingai pasiruošti gyvulių žiemojimui.

LTSR Ministrų Tarybos ir LKP(b)CK nutarimu nuo spalio mėn. 1 d. iki lapkričio mėn. 1 d. respublikoje paskelbtas gyvulininkystės išvystymo mėnuo. Apylinkės Taryba dės visas pastangas, kad gyvulininkystės mėnesio iškelti uždaviniai kiekviename apylinkės kolūkyje būtų pilnai įvykdyti. Tai užtikrins mūsų apylinkėje tolimesnį gyvulininkystės išvystymą, įgalins užtikrinti gyvuliams šiltą ir sotų žiemojimą.

Špakauskas

L. e. Imbrado apylinkės Tarybos pirmininko pareigas

NAUJOS KNYGOS

(Naudotasi Lietuvos TSR Knygų Rūmų biuleteniu)

FILOSOFIJA

ANANJEVAS, B.G., prof. Charakterio formavimosi problema. Išplėsta stenograma viešosios paskaitos. V., Valst. polit. ir moksl. lit. l—kla, 1950. 59 p. (Visasąj. polit. ir moksl. žinių skleid. d—ja.) 3.000 egz. Rb 0,85.

POLITINĖ EKONOMIJA. EKONOMINIŲ MOKSLŲ ISTORIJA

KORNILOVAS, N. Ūkiskaita ir ekonominis režimas tarybiniame liaudies ūkyje. V., Valst. polit. ir moksl. lit. l—kla, 1950. 40 p. (Į pagalbą vakar. part. m—kių klausytojams). 5.000 egz. Rb 0,90.

TECHNIKA. PRAMONĖ

FEDOSEJEVAS, K. A. Socialistinės pramonės apyvartinės lėšos ir jų apyvartumo pagreitinimo būdai. Stenograma paskaitos, skait. Aukšt. part. m—kloje prie VKP(b) CK. V., Valst. polit. ir moksl. lit. l—kla, 1950. 48 p. (Kursas: „Tarybinės ekonomikos pagrindai ir vadovavimo liaud. ūkio šakoms praktika“). 5.000 egz. Rb 0,50.

PREKYBA. PARUOŠOS. TIEKIMAS. VISUOMENINĖ MITYBA

EVENTOVAS, S. M. ir IZBICKIS, L. M. Kaimo vartotojų kooperatyvo apskaita. Vadovėlis kaimo vartotojų kooperatyvų v—bų pirm. Originalą red. S. I. Voroninas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. l—kla, 1950. 288 p. (Lietuvos resp. vartotojų kooperatyvų s—ga). 3.000 egz. Be kainos.

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Įvesti tvarką Zarasų pramkombinato mechaninėje dirbtuvėje“

Tokio pavadinimo straipsnyje, tilpusiame „Pergalės“ laikraščio № 109, buvo kritikuojamas Zarasų pramkombinato mechaninės dirbtuvės vadovų darbas.

Zarasų pramkombinato direktorius drg. Kazanovas pranešė, kad straipsnyje iškelti faktai teisingi. Už netinkamą vadovavimą darbui mechaninės dirbtuvės vedėjas drg. Demitrijev iš pareigų atleistas.

Stoja į kolūkį

Šiomis dienomis įvykusiame Berčiunų apylinkės Kalinino vardo kolūkio narių susirinkime buvo apsvarstyta 16 Parožės, Bobrinių, Gylių—Pelkių ir kt. kaimų valstiečių pareiškimų. Visuotinio artelės narių susirinkimo nutarimu jie buvo priimti į šį kolūkį.

Dabar pravedamas įstojusių į kolūkį valstiečių traukiamosios jėgos, žemės ūkio inventoriaus suvisuomeninimas.

I. Pupinis

Gerinti kultūros—švietimo darbą kolūkiečių tarpe

Lietuvos KP(b) CK VII plenumas su visu ryškumu pabrėžė milžinišką kultūros —švietimo įstaigų, kultūros namų, klubų—skaityklų, bibliotekų, meno saviveiklos ir kt. ratelių reikšmę auklėjant darbo žmones komunistinio sąmoningumo dvasia. Plenumas iškėlė rimtus uždavinius — nenuilstamai gerinti kultūros — švietimo darbą kaime.

Tarybinio mokslo ir kultūros suklestėjimas mūsų respublikoje, žemės ūkio pertvarkymas socialistiniais pagrindais masinio—kulturinio fronto darbuotojams kelia vis naujus uždavinius. Kolūkiečiai siekia gauti naujų žinių, kaip teisingai organizuoti darbą kolūkyje, įsisavinti tarybinės agrotechnikos pasiekimus, siekti mokslo ir kt. Norint patenkinti šiuos kolūkiečių poreikius, reikia kiekviename kolektyviniame ūkyje organizuoti nuolat veikiančius lektorijus, liaudies universitetus, klausimų ir atsakymų vakarus, bendro lavinimosi (istorijos, literatūros, geografijos, agrotechnikos) ratelius, agronomų, zootechnikų, veterinarijos gydytojų paskaitas, pasikalbėjimus. Organizuoti kolūkiečių tarpe gydytojų paskaitas, sanitarijos ratelius, parodėles ir pan. Ypač didelės galimybės dar geriau vystyti kulturinį—masinį darbą klubuose—skaityklose susidarė pastaruoju metu— kolūkių stambinimo metu.

Rudens ir žiemos laikotarpiu yra geriausios sąlygos paskaitų organizavimui kolūkiečių tarpe. Paskaitų organizavimui reikia parinkti patalpas, apie įvyksiančią paskaitą kolūkiečiams pranešti prieš 7—10 dienų. Paskaitų temos turi būti iš įvairių mokslo sričių: gamtos mokslo, agrotechnikos, visuomeninių mokslų ir t. t.

Klubų —skaityklų ir bibliotekų vedėjų pareiga aiškinti kolūkiečiams apie stambių kolūkių pranašumą, aktyviai įsijungti į kolūkių stambinimo darbą, į kovą dėl tolimesnio visuomeninės gyvulininkystės išvystymo. Kolūkių stambinimui, jų stiprinimui ūkiniu ir organizaciniu požiūriu ir kolūkiečių švietimui reikia skirti visas jėgas.

F. Diomkinas

Zarasų rajono kultūros—švietimo darbo skyriaus vedėjas

Prie Degučių klubo—skaityklos įkurtas nuolat veikiantis lektorijus

Degučiai. Vykdant Lietuvos KP(b) CK VII plenumo nutarimą „Dėl kultūros—švietimo darbo pagerinimo kaime“ Degučių klubas—skaityklą kreipia didžiulį dėmesį į kolūkiečių švietimą. Klubas—skaityklą, bendradarbiaudama su rajono Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos valdyba, organizavo nuolat veikiantį lektoriju. Pagal planą šiais metais bus perskaityta eilė mokslinių ir visuomeniniai — politinių paskaitų. Rugsėjo 24 d. 15 val. įvyko paskaita tema „Tarybų Sąjunga taikos sargyboje visame pasaulyje“ (lektorius A. Smirnovas), spalio 8 d. bus skaitoma paskaita — „Krikščionybės kilmė“(lektorius Ivanovaitė), spalio 22 d. — „Stalininis gamtos pertvarkymo planas“(lektorius Raugas), lapkričio 5 d.— „Dėmėtoji šiltinė ir kova su ja“ (lektorius Nikitina), lapkričio 19 d. — „Mokslas ir religija“ (lektorius Telina), gruodžio 3 d. — „Šeima ir mokykla“ (lektorius Rukštelė), gruodžio 17 d.— „Kolektyvinis ūkis — vienintelis teisingas kelias į kolūkiečių pasiturintį gyvenimą“ (lektorius Zimariovas), gruodžio 31 d.—„Trimečio planas gyvulininkystei išvystyti“.

Kasakauskas

Klubas--masinio—kultūrinio darbo organizatorius

Svarbiausia, į ką aš atkreipiau dėmesį pradėjęs eiti klubo vedėjo pareigas, — tai aktyvo suburimas. Aš žinojau, kad ir kaip besistengčiau, visvien vienas nepajėgsiu gerai atlikti tų uždavinių, kurie iškelti prieš kultūros įstaigas. Tik įtraukus į darbą vietos inteligentus, komjaunuolius, pavyko suburti apylinkės jaunimą, suaktyvinti kulturinį darbą.

Mūsų klubas gausiai lankomas visų apylinkės kolūkiečių. Čia jie gauna pasiskaityti įvairios literatūros, laikraščių bei žurnalų. Turtinga ir vaizdinė agitacija.

Klube reguliariai leidžiamas sienlaikraštis. Jis plačiai nušviečia apylinkės ūkinį ir kulturinį gyvenimą, kolūkių atsiekimus, iškelia atskirus kolūkiečius, kovoja su įvairiais nesklandumais. Kolūkiečių spartuolių pavardės įrašomos Garbės lentoje.

Prie klubo suorganizuotas meno saviveiklos ratelis, veikia lektorijus, šachmatininkų sekcija.

Meno saviveiklos ratelis dažnai pasirodo scenoje su gerai paruoštais tarybiniais veikalais. Neseniai buvo pastatytas scenos vaizdelis iš kolūkinio kaimo gyvenimo „Karšta diena“. Dabar vėl repetuojame naują pjesę.

Klube dažnai organizuojamos paskaitos mokslinėmis bei politinėmis temomis.

Paskaitas praveda septynmetės mokyklos mokytojai, agitatoriai. Skaitant paskaitas panaudojama faktinė medžiaga iš vietos gyvenimo, kas klausytojams yra labiau prieinama ir suprantama. Agitgrupė dažnai lankos su paskaitomis apylinkės kolūkiuose. Agitatorius E. Polesčiuk padeda kolūkių sienlaikraščių redkolegijoms išleisti sienlaikraščius bei kovos lapelius, kiti agitatoriai supažindina kolūkiečius su partijos ir vyriausybės nutarimais, organizuoja socienktyniavimą. Taip, pvz., „Lenino atminties“ kolūkyje žemės ūkio darbai vyko pavėluotai. Agitatoriai padėjo kolūkio valdybai mobilizuoti kolūkiečius į spartesnį laukų darbų atlikimą. Išvysčius socienktynes, Zavačko brigada sutrauktais terminais ir kokybiškai atliko žiemkenčių sėją, vykdo rudens arimo darbus. Panašių pavyzdžių galima būtų nurodyti ir daugiau.

Didelį aiškinamąjį darbą pravedė agitatoriai stambinant kolūkius. Kolūkiečiams buvo išaiškinta stambaus kolūkio pranašumai, galimybės, kurias teikia kolūkių santvarka ir kurių negalima pilnai išnaudoti smulkiame kolūky. Matydami aiškias ir dideles perspektyvas, kolūkiečiai susijungė į vieną stambų „Lenino atminties“ kolūkį. Agitatoriai padeda sustambinto kolūkio valdybai, aiškindami įvairius kylančius neaiškumus.

Klubas organizuoja kolūkiečių pirmūnų pasisakymus, kuriuose jie pasidalija savo darbo patyrimu. Supažindinama taip pat su stachanovininkais — novatoriais, jų darbo metodais. Tai paskatina kolūkiečius dirbti su dar didesniu entuziazmu, siekti naujų laimėjimų.

Dėsiu ir ateity visas pastangas, kad mūsų klubas įneštų vertingą indėlį į apylinkės kolūkiečių atsiekimus, jis taptų tikru kultūros židiniu.

J. Dubauskas

Turmanto klubo vedėjas

Mokslei vių įsipareigojimai

Š. m. rugsėjo 24 d. Zarasų I—oje vidurinėje mokykloje įvyko mokyklos pionierių ir moksleivių susirinkimas, skirtas respublikinio pionierių sąskrydžio kreipimuisi į visus respublikos pionierius bei moksleivius apsvarstyti. Atsiliepdami į pionierių sąskrydžio kreipimąsi, moksleiviai prisiėmė eilę įsipareigojimų Moksleiviai pasižadėjo pasiekti tai, kad nepatenkinamai besimokančių moksleivių I—ame ketvirty visai nebūtų. Visi jaunieji moksleiviai aktyviai dalyvaus dalykinių ratelių darbe ir užklasinėje veikloje. Įsipareigojimas numato pagerinti jaunųjų fizkultūrininkų veiklą ir pasiekti, kad visi 14—15 m. amžiaus mokiniai išlaikytų BPDG komplekso normas. Jaunieji mičiurininkai nutarė įtraukti į gamtininkų ratelio darbą daugiau mokinių, sutvarkyti ir paruošti žiemai bandomąjį sklypelį. Prie mokyklos bus užveistas sodas. Vyresnių VI—XI kl. mokiniai pasodins po 3 vaismedžius, jaunesnių— po 2 vaismedžius ir krūmus.

Įsipareigojimų vykdymą kontroliuoja pionierių draugovės taryba.

D. Jovaras

Įrengtas raudonasis kampelis

Raudonasis kampelis pavyzdingai įrengtas Dūkšto rajono Šulėnų apylinkės „Naujo gyvenimo“ kolūkyje. Kolūkiečiai kas vakarą čia susirenka pasiklausyti radijo, pasiskaityti laikraščių bei kitos literatūros. Kolūkio sąskaitininko Dubakos Antano iniciatyva reguliariai leidžiamas sienlaikraštis, kuriame plačiai nušviečiami artelės reikalai, iškeliami pirmūnai, kritikuojami atsilikėliai.

J.Šeduikis

Stalininių premijų laureatų knygos

Apysaka apie komunizmo statytojus

Rašytoja Viera Panova, žinoma skaitytojui iš savo romanų „Bendrakeleiviai“ ir „Kružilicha“, naujoj apysakoj „Šviesusis krantas“, už kurią jai suteikta Stalininė premija, pasakoja apie vieno gyvulininkystės tarybinio ūkio darbuotojus.

V. Panova moka paprastai ir nuoširdžiai papasakoti apie žmogų. Naujame kūriny ji pasakoja apie žmones, apimtus kūrybiniu patosu, karštos meilės savo reikalui. Jos veikėjai gyvena visos šalies gyvenimu, žino valstybinę savo darbo reikšmę—ir tame jų jėga.

Rašytoja šiltai nupiešė tarybinio ūkio direktoriaus Korosteliovo paveikslą. Demobilizuotas Tarybinės Armijos karininkas, jaunas komunistas, jis gavo iš partijos atsakingą pavedimą — pakelti tarybinį ūkį, pasiekti visų jo ūkio šakų išvystymo. Korosteliovas— sąžiningas, darbštus darbuotojas, bet jam dar trūksta patyrimo.

V. Panova parodo, kaip plečiasi Korosteliovo akiratis, kaip išmoksta direktorius į savo dėmesio sferą įjungti ne tik mažą sritį, jam pavestą, bet ir visą rajoną, sritį. Kobet ir visą rajoną, sritį. Ko- ir gilūdi tame, kad savo veiksmuose jis vadovaujasi bendrais valstybiniais interesais.

Siekdami padėti hitlerininkų nuniokotam kolūkiui, Korosteliovas perduoda jam veislinę telyčią. Jam atrodo, kad jis atliko gerą darbą. Bet rajoninio komiteto sekretorius Gorelčenko, tresto direktorius Danilovas—patyrę bolševikai —duoda Korosteliovui tikrai valstybinio priėjimo prie kiekvieno savo poelgio pamoką. Danilovas paaiškina Korosteliovui, kaip žalingi šie partiniai veiksmai savo jėgomis. „Jūsų labdarybė netikra. Niekam ji nereikalinga ir nieko neišsprendžia... Šiandien jus sugraudino Grečka, rytoj dar kas nors sujaudins“.

Korosteliovas įsisąmonina, kaip neapgalvotas jo pasielgimas, mokosi iš savo klaidų, įsisavina sudėtingą vadovavimo kolektyvui, neatitrūkstant nuo masių, meną.

Skaitytojų dėmesį patraukia ir kiti veikiantys apysakos asmenys, kuriems darbas tapo kasdieniniu poreikiu.

Niuša, berbiai atsidavusi jai pavestam reikalui, pasiekia žymių laimėjimų kukliame tarybinio ūkio melžėjos poste. Dailidė Almazovas, talentingas žmogus, atėjęs iš karo, godžiai imasi darbo ir dirba su įkvėpimu. Senas buhalteris Lukjaničius sunkiais karo metais išsaugojo nuo išgrobstymo vertingiausią tarybinio ūkio turtą, pats saugojo jį, nemiegojo naktimis. Dabar jis rūpinasi tarybinio ūkio pajamingumu, rūpinasi kiekviena valstybine kapeika.

Pasilieka atminty taip pat Nastasijos Petrovnos, Korosteliovo motinos, paveikslas. Tai pasiaukojanti darbininkė, tiesus, sąžiningas, stiprios valios ir drauge su tuo nuoširdus žmogus.

Tarybinio ūkio darbininkai įkvėpti bolševikinės idėjos sudaryti šaly maisto gausumą ir gerai supranta savo atsakingą valdmenį kovoje už šio tikslo atsiekimą. Aukštas socialistinis sąmoningumas nušviečia visą jų veiklą, teikia grožį ir įdvasinimą.

V. Panovos apysaka rodo, kad turėti tokią sąmoningą, veiklią pažiūrą į savo darbą išmokė mažo tarybinio ūkio „Šviesusis krantas“darbuotojus komunistai, bolševikai.

Simboliška tokia scena apysakoje. Nakties tyloje radijas perduoda ritmingus Kremliaus kurantų dūžius.

„Pagal šį laikrodį, — sako partijos raikomo sekretorius Gorelčenko,—mums iki mūsų dienų galo tikrinti savo laikrodžius; ir pagal šią muziką žygiuoti mums iki mūsų dienų galo“.

Gorelčenko moka susivokti kiekviename žmogyje, kiekvieną reikiamai įveikti, nurodyti į trūkumus ir, jei reikia, paskatinti.

Darbininkams, visas savo pastangas nukreipiantiems į tarybinio ūkio išvystymą, priešpastatytas paveikslas Ikonikovo—tarybinio ūkio zootechniko, smulkios ir šaltos sielos žmogaus. Tai—prityręs specialistas, kuris galėtų atnešti didelę naudą. Bet dirba jis be entuziazmo. Labiausiai jis vertina savo ramybę. „Atsakingumas, atsakingumas, visur atsakingumas“,—štai kas kankina Ikonikovą. Jam norisi gyventi ramiai. Ir jei melžėjai Niušai, senai tarybinio ūkio darbininkei Nastasijai Petrovnai, pačiam Korosteliovui kiekviena telyčia—tai gyva būtybė, reikalaujanti rūpesčio ir dėmesio, tai Ikonikovui—tai tik skaitmuo ataskaitos grafose. Viera Panova ramiai, bet aštriai demaskuoja žmogelius, kurie panašiai kaip Ikonikovas neturi kūrybinės aistros gyvenime.

Rašytoja pasakoja veiklą savo veikėjų, kuriems nėra laimės be darbo bendro reikalo vardan. Tačiau ji nesugebėjo pilnai išpešti plačios, visapusiškos kolektyvo veiklos paveikslą. V. Panova apsiribojo vieno tik tarybinio ūkio išstudijavimu. Todėl jai nepavyko sukurti pilnaverčius, tipiškus charakterius. Tik epizodiniai parodytas Korosteliovo, Almazovo darbas. Kai kurie apysakos skyriai atitrūkę.

Iš apysakos mes sužinome, kad tarybinis ūkis „Šviesusis krantas“ pralenkia laiką ir prieš du metus iki termino pereina į sekantį penkmetį. Tarybinio ūkio darbininkai tikisi ir naują penkmetį įvykdyti per 3 metus; ateiti į komunizmą „pirmoje gretoje“. „Mes štai, šiais savo darbo bataisi einame į komunizmą ir ateisime“,—sako apysakos veikėjai. Ir skaitytojas, užskleisdamas perskaitytą knygą, neabejoja,kad šie žmonės, išauklėti Lenino—Stalino partijos tarybinio patriotizmo dvasioje, bus pirmose gretose tų darbo žmonių, kurie pastatys šviesią komunistinę visuomenę.

B. Riurikovas

Anglijos—JAV prieštaravimai

LONDONAS,IX.26 d.(TASS). „Deili Ekspres“ redakciniame straipsnyje būkštauja, kad rugsėjo 28 dieną Torki mieste prasidėsiančios derybos dėl muitų tarifų turės nepalankius padarinius Britanijos imperijos prekybai. Laikraštis nurodo, kad JAV delegatai atvyks į šias derybas su vieninteliu tikslu likviduoti pranašumus, kuriuos imperinių preferencijų (pirmenybę suteikiančių tarifų — red.) sistema užtikrina Didžiajai Britanijai. Laikraštis rašo, jog kai kurios šalys norėjo atidėti šias derybas ryšium su karu Korėjoje, bet JAV valstybės departamentas apie tai nė girdėti nenorėjo.

Toliau „Deili Ekspres“ skundžiasi tuo, kad, tuo tarpu kai Anglijos vyriausybė rengiasi įvykdyti savo pažadą imperinių preferencijų sistemos peržiūrėjimo atžvilgiu, Jungtinės Valstybės neištesėjo pažado sumažinti savo tarifus. Nutarimuose,kurie bus priimti Torki, Amerika galės anuliuoti visą, ką bus galima vėliau įvertinti, kaip galinti padaryti rimtą žalą JAV komerciniams interesams. „Derybos Torki,— rašo laikraštis,-negali duoti jokios naudos Anglijos imperijai. Jų rezultatas bus tai, kad bus paaukotos imperinės preferencijos ir milžiniški pranašumai, teisėtai priklausantieji Anglijos imperijai. Anglija turi neleisti, kad jos interesai priklausytų nuo Vašingtono savivalės“. (ELTA).

Anglijos taikos šalininkai protestuoja prieš reakcijos intrigas

LONDONAS, IX. 26 d. (TASS). Nuolatinio komiteto nutarimas sušaukti antrąjį pasaulinį taikos šalininkų kongresą Anglijos mieste Šefilde sukėlė aršius užsipuolimus Anglijos reakcijos, kuri bijo judėjimo už taiką išsiplėtimo. Konservatorių ir leiboristų grupė iš Šefildo municipalinės tarybos stengiasi sukurstyti kampaniją prieš kongreso sušaukimą miesto rotušės salėje. Tačiau karo kurstytojams nepritaria paprastieji Anglijos žmonės. Šefildo miesto municipalinės tarybos narys leiboristas dvasininkas Medkraftas pareiškė laikraščio „Deili Uorker“ korespondentui: „Rotušės salė yra tam, kad visi norintieji galėtų ją pasinaudoti. Aš —laisvės šalininkas.“ Medkraftas pranešė, kad jis pasirašė Anglijos taikos peticiją ir ryžtingai smerkia leiboristų partijos nutarimą, draudžiantį savo nariams pasirašyti peticiją. Jis pridūrė, kad peticiją pasirašė daugelis leiboristų— municipalinės tarybos narių ir šimtai eilinių Šefildo leiboristų.

Municipalinės tarybos nariai Smitas ir Peletas pareiškė, kad jie nemato pagrindo atsisakyti išnuomoti rotušės patalpą.

(ELTA).

Indokinijos darbo žmonės padeda liaudies armijai

ŠANCHAJUS, IX. 26 d. (TASS). Vietnamo informacinės agentūros pranešimu iš Laoso, siekiant sustiprinti Laoso liaudies patriotinę kovą prieš Prancūzijos imperialistus ir Amerikos interventus, pirmosiomis rugsėjo dienomis ten buvo sukurta pasipriešinimo lyga.

Lygos narių susirinkime buvo nutarta paraginti Laoso liaudį įdirbti žemės du kartus daugiau, negu pernai, ir padėti liaudies armijai jos kovoje prieš užsienio interventus.

(ELTA).

ĮVYKIAI KORĖJOJE

Rugsėjo 25 dieną amerikiečių jūrų pėstininkai keliomis kryptimis mėgino įsiveržti į Seulą. Liaudies armijos dalys įnirtingai priešinasi. Per šiuos mūšius Liaudies armijos dalys sunaikino ir sužeidė daugiau kaip 1500 amerikiečių kareivių bei karininkų. Sunaikinta daug priešo kovinės technikos, tame tarpe 5 tankai ir daugiau kaip 10 įvairių kalibrų pabūkų.

Naktongano (Rakuto—Ko) upės rajone Liaudies armijos dalys įnirtingai kaujasi su kontrpuolančiu priešu. (ELTA).

Generolas Makarturas, pamatęs nužudytų korėjiečių lavonus, ciniškai pareiškė: „Tai džiugina mano senas akis“. (Iš laikraščių).

Budelio prisipažinimas

Masiškai atleidžiami Prancūzijos valstybiniai tarnautojai

PARYŽIUS, IX.26 d.(TASS). Laikraštis „Žurnal Ofisjel“ šiandien paskelbė eilę vyriausybinių dekretų dėl 11.827 tarnautojų atleidimo iš įvairių valstybinių įstaigų.

Atleidimai bus įvykdyti laikotarpiu nuo 1950 spalio 1 d. iki 1951 m. sausio 1 d.(ELTA).

Viešas vakaras

Šiomis dienomis Stelmužės septynmetės mokyklos tautinių šokių ratelis ir mokyklos pionieriai, vyr. pionierių vadovei vadovaujant, surengė viešą vakarą. Pradžioje gausiai susirinkusiems kolūkiečiams buvo perskaityta paskaita„Liaudies demokratijos šalys kelyje į socializmą“. Po to buvo atlikta turininga meninė dalis.

E. Gurskas

Moksleivių - saviveiklininkų pasirodymas

Jau iš pirmųjų mokslo metų dienų Raudinės pradinėje mokykloje atkreiptas rimtas dėmesys į meninės saviveiklos vystymą. Mokyklos vedėjui drg. Kėbliui vadovaujant, jauni mokyklos saviveiklininkai šiomis dienomis surengė viešą vakarą. Į vakarą gausiai atsilankė apylinkės kolūkiečiai.

D. Keliačius

Sportas

Tarpklasinės tinklinio varžybos

Šiomis dienomis Antalieptės vidurinėje mokykloje prasidėjo tarpklasinės tinklinio varžybos. Jau įvyko keletas mergaičių komandų susitikimų. Įtempta kova vyko tarp XI ir VII klasių mergaičių komandų. Susitikimas baigėsi XI kl. tinklinio komandos pergale (santykis 2:0). Žaidime pasižymėjo XI kl. sportininkės Vitkauskaitė, Paurytė ir septintokės Andriovaitė ir Laužadytė. Įvykusios rungtynės tarp IX ir VIII klasių tinklinio komandų pasibaigė rezultatu 2:0 pirmųjų naudai. Gražų žaidimo stilių pademonstravo IX kl. mokinės Steikūnaitė, Sirutytė, VIII— Ridikaitė, Jasiūnaitė.

M. Balčiūnaitė

Miesto krepšinio pirmenybės

Rugsėjo 27 d. Zarasų I vidurinės mokyklos krepšinio aikštelėje prasidėjo miesto krepšinio pirmenybės, skirtos spalio XXXIII metinių garbei.

18 val. įvyksta pirmas susitikimas tarp dviejų rimčiausių pretendentų į varžybų nugalėtojus—tarp I vidurinės mokyklos vienos komandos ir miesto mokytojų bei švietimo darbuotojų rinktinės. Jau antroje žaidimo minutėje kamuolys atsiduria moksleivių krepšyje. Ūmai žaidimo tempas smarkiai pakyla. Moksleivių puolimo trejukė — Bruzgis, Pavlovas ir Juknevičius sukuria eilę greitų kombinacijų ir veda 7:4. Mokytojai, vadovaujami Štaruolio, bando paimti iniciatyvą, tačiau moksleiviai sukuria nepralaužiamą gynybą ir leidžia daryti tik tolimus metimus. Štai kamuolys vėl pas moksleivius. Greit išmetę užribį Pavlovas, Putrimas ir Juknevičius įvykdo žaibišką kombinaciją ir kamuolys mokytojų krepšyje. Paskutinėse pirmojo kėlimo minutėse moksleiviai ima žaisti nepaprastai veržliai ir kova nuolatos vyksta mokytojų komandos baudos aikštelėje. Pirmas kėlinys baigiasi visiška moksleivių pergale rezultatu 19:4.

Antrame kėliny žaidimo vaizdas truputį pasikeičia. Moksleiviai ima žaisti žymiai laisviau ir vykdo tolimus metimus. Kėlinio pabaigoje aikštelėje vėl užverda arši kova. Pasinaudodami savo varžovų per dideliu skubėjimu mokytojai įvykdo eilę teisingų kombinacijų, kurias beveik visuomet užbaigia centrinis Štaruolis. Antras kėlinys baigiasi minimalia mokytojų persvara —20:19. Bendra rungtynių pasekmė 38:24 I vidurinės mokyklos pirmosios komandos naudai.

D. Paberžis

Pasikalbėjimai populiariomis mokslo temomis

Jaunos žvaigždės

Jeigu nufotografuoti žvaigždėtą dangų, galima pamatyti, jog vienoj vietoj žvaigždės yra viena prie kitos, kitose vietose jos išdėstytos rečiau, vienos žvaigždės ryškiau šviečia, kitos — silpniau.

Dar neseniai buvo manyta, jog visos žvaigždės susikūrė vienu metu, viena ta pačia epocha. Bet tarybiniai mokslininkai paneigė tą teoriją. Ir prieš dvejus metus TSRS Mokslų akademijos narys — korespondentas V. A. Ambarcumianas padarė didelį atradimą. Jis įrodė, jog mūsų didžiojoje Galaktikoje (taip vadinasi tas milžiniškas žvaigždžių telkinys, į kurio sudėtį įeina ir mūsų saulė) ir dabar tebegimsta žvaigždės.

Kai mes žiūrime į žvaigždes paprasta akimi, mes negalime suprasti, kokia žvaigždė yra arčiau žemės, kokia toliau, ryškių, bet tolimų žvaigždžių šviesa gali pasirodyti mums silpnesnė, negu artimiausių žvaigždžių šviesa, net ir tuo atveju, kai tikrovėje tos tolimosios žvaigždės yra daug ryškesnės. Ir tai suprantama: juk silpna arti stovinčios žvakės liepsna visuomet atrodys mums ryškesnė, negu toli stovinčio elektrinio žibintuvo šviesa,nors tikrovėje žibintuvas daug šviesesnis už žvakę.

Tik specialaus prietaiso — spektroskopo — pagalba galima nustatyti, kokia yra tikrovėje tolimųjų žvaigždžių šviesos jėga. O nustatę tos šviesos jėgą, astronomai gali nustatyti ir atstumą tarp bet kurios žvaigždės ir Žemės.

Nepaprastai toli nuo mūsų yra žvaigždžių, tūkstančius kartų didesnių ir šviesesnių negu mūsų Saulė. Tai žvaigždės— antmilžiniai. Kad jos egzistuoja, buvo ir anksčiau žinoma. Bet tik neseniai V. A. Ambarcumianas ir Biurakano observatorijos bendradarbis V. E. Markarijanas atrado, jog daugelis antmilžinių išdėstyta erdvėje ne pavieniui, o ištisomis grupėmis. To teigimo teisingumą įrodo tai, jog daugelis žvaigždžių — antmilžinių yra gana toli viena nuo kitos, bet kiekvienos grupės žvaigždės yra vienodai atitolusios nuo žemės. Tai nustatyti pavyko V. A. Ambarcumianui. Mokslininkas pavadino antmilžinių grupes „žvaigždžių asociacijomis“ ir nustatė, jog gimė jos palyginti neseniai, prieš 10 milijonų metų, o kartais ir vėliau. Palyginimui priminsime, kad mūsų Žemė jau egzistuoja keletą milijardų metų.

Jeigu minėtieji žvaigždžių susivienijimai būtų atsiradę anksčiau, jie jau nebūtų dabar egzistavę.Ir štai kodėl: žvaigždžių asociacijose žvaigždės išdėstytos gana toli viena nuo kitos, ir savitarpio traukos jėga tarp jų yra nedidelė, ir prie Galaktikos centro jos pritraukiamos netolygiai.O jeigu taip, tai po 10 milijonų metų žvaigždžių asociacija būtinai turėtų suirti. Kiekviena žvaigždė turėtų suktis aplink Galaktikos centrą pati sau—atskirai,ir nebūtų asociacijos nariu.

Laikui matuoti mes paprastai naudojamės metais—tuo laikotarpiu, kai mūsų Žemė, sukdamosi aplink Saulę, atliekа pilnutinį ratą. Tas vienetas yra patogus astronomijoje, kai reikalas liečia mūsų planetų sistemą, bet, kai mes kalbame apie Galaktikos pasaulį, metai tampa nepatogiu vienetu. Saulė daro vieną pilnutinį apsisukimą aplink Galaktikos centrą maždaug kartą per 180 milijonų metų. Tą laikotarpį galima pavadinti „Galaktiniais metais“. Yra žvaigždžių, kurios jau turi 5.000 galaktinių metų. Galaktinius metus patogumo dėliai galima paskirstyti dienomis, valandomis ir minutėmis— kaip ir mūsų metus. Tuomet pasirodys, jog kai kurios V. A. Ambarcumiano atrastos žvaigždės iš viso yra keleto valandų amžiaus. Jos „pragyveno“ tik nežymiausią savo gyvenimo dalį,—galima sakyti, tik neseniai gimė.

Atradimas, kurį padarė tarybiniai mokslininkai, reiškia, jog žvaigždžių susikūrimo procesas tebevyksta ir mūsų laikotarpiu.

Tai naujas smūgis religijos skleidžiamoms pasakėčioms apie „pasaulio sutvėrimą“. Religija, kaip žinoma, teigia, jog „dievas visagalis“ yra „sutvėręs“ per vieną savaitę kartą ir visiems laikams ir saulę, ir žvaigždes, ir žemę. Mokslas jau seniai įrodė, kad visata niekuomet nebuvo „sutverta“, kad ji amžinai egzistavo ir amžinai egzistuos. Dabar tarybiniai mokslininkai įrodė, kad ir mūsų laikotarpiu gimsta naujos žvaigždės ir tai vyksta ne per „sutvėrimą“, o be jokių antgamtinių jėgų įsikišimo. Tai dar kartą įrodo, kad ir mūsų saulė kada nors atsirado panašiu būdu, kaip dabar gimsta žvaigždės.

Už savo darbą Armėnijos TSR Mokslų akademijos prezidentas V. A. Ambarcumianas ir Biurakano observatorijos bendradarbis B. E.Markarianas buvo apdovanoti aukščiausiąja dovana— pirmojo laipsnio Stalinine premija.

Prof. P. Parenago
Fizikos—matematikos mokslų daktaras

Ats. redaktorius L.Rudaševskis

LV12208 Redakcija: Zarasai,Dariaus—Girėno -g vė № 63. Telefonas-31 Rinko ir spausdino—„Pergalės“ spaustuvė Zarasuose. Užsak.№115